

KYRKJEHELSING

KYRKJELYDSBLAD FOR ØSTERØY

NR. 4 • SEPTEMBER 2016 • 41. ÅRGANG

Kjærlighet ad omveier

Hadde ikke Ole og Lucine var forelsket, hadde ikke boktrykker Bakkerud kontaktet Hans Nielsen Hauge, hadde ikke Lucine ofret sin kjærlighet, og hadde ikke Ole senere kommet tilbake til henne, så hadde ikke Bruvik sokneråd hatt dette klenodiet i sitt eie. Side 18

Gud er raus

Side 10-11

Livsskole for menn

Side 8-9

Synger for tv-aksjonen

Side 15

KYRKJENE PÅ OSTERØY: TILSETTE / RÅD OG UTVAL

Kyrkjekontoret ved Rådhuset: Åpen alle dager;
mandag til fredag, kl. 8.30-14.30.

Tlf. 56 19 22 80

Epost: kyrkje@osteroy.kommune.no

Heimeside: www.osteroy.kyrkja.no

Tilsette:

Kyrkjeverje Edvin Stenhjem Bratli,
tlf. 56 19 22 80 / mobil 980 67 960

Sokneprest Tom Sverre Tomren
tlf. 56 19 22 82 / mobil 900 49 696

Sokneprest Inge Sørheim
tlf. 56 19 22 83 / mobil 906 20 046

Seniorprest Arvid Fosse, tlf. 41652363

Konfirmantlærer Håkon Kinsarvik
Tlf. 56 19 22 82 / mobil 976 44 169

Organist Per Inge Hove
tlf. 56 19 22 93 / mobil 976 57 481

Organist Baard Eikaas
tlf. 56 19 22 84 / mobil 936 72 224

Trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad
tlf. 56 19 22 85 / mobil 480 95 658

Kontormedarbeidar Ruth Hauge
tlf. 56 19 22 86

Soknerådsleiarane for 2015 - 2019

Jenny Eikeland (Hamre)
Wenche Fiskeseth (Bruvik)
Geir Atle Mjelde (Haus)
Jan Hanstvedt (Hosanger)
Reidun Vevle (Gjerstad)

KYRKJEHELING

Kyrkjelydsblad for Bruvik sokn, Gjerstad sokn,
Hamre sokn, Haus sokn og Hosanger sokn.

Stoff til neste nummer kan sendast til :
kyrkje@osteroy.kommune.no

Kontakt for Kyrkjehelsing: Edvin S. Bratli.

Neste nummer av Kyrkjehelsing kjem ut
torsdag 24. november.

Redaksjonen avsluttast fredag 11. november.
Frist for levering av stoff: fredag 4. november.

Layout og trykk: Molvik Grafisk

Sokneprest Tom Sverre Tomren får permisjon

Frå denne hausten har sokneprest Tom Sverre Tomren fått innvilga delvis permisjon frå si prestestilling på Osterøy.

ØYSTEIN SKAUGE, PROST I ÅSANE PROSTI

Komande skuleår skal han arbeide som 1. amanuensis på høgskolen i Østfold. Samstundes skal han ha nokre enkelt-tenester som prest på Osterøy. I hovudsak vil det avgrense seg til ei gudsteneste annakvar veke. Kva for helger dette er, vil gå fram av gudstenestelista.

Det vert ikkje sett inn full vikar i denne perioden, men for å avhjelpe med å fylle det tomrommet som vil oppstå i Tomrens fråvær, har bispedømet tilsett teologistudenten Håkon Kinsarvik i 40 % stilling som prestevikar. Kinsarvik

nærmast seg no fullføringa av sitt teologiske studium ved NLA Høgskolen i Bergen og vil vere ferdig utdanna som prest innan ca eit år. Våren 2016 hadde han som ein del av si utdanning, praksis som prest her på Osterøy.

Kinsarvik vil i all hovudsak arbeide med konfirmantane på øya. Han vil også undervise konfirmantane som sokneprest Inge Sørheim elles ville hatt ansvar for. Dette for å frigjere Sørheim til anna presteteneste på Osterøy.

Elles vil både seniorprest Arvid Fosse og prost Øystein Skauge gjere teneste på Osterøy i arbeidsåret vi no går inn i.

Arvid Fosse vil gå inn i sokneråda i Gjerstad og Bruvik i denne perioden, og Inge Sørheim går inn i Haus sokneråd.

Vi håpar at dette tilsaman vil gjere at kyrkjelydane på Osterøy skal få ei god oppfølging frå prestane si side, også i månadene som no ligg framfor oss.

Kva skjer til hausten?

Alder:	Arrangement:	Tidspunkt:	Kyrkje:
0-1 år	Babysong	september-november	Gjerstad og Hamre
2 år	Trill & Trall	september	Hosanger og Haus
4 år	4-årsbok	september-oktober	Gjerstad, Hamre, Haus, Hosanger
6 år	Heilt førsteklasse	august	Hamre, Haus, Gjerstad
4-12 år	Høgtidsverkstad	desember	Bruvik
10 år	Lys Vaken	november	Haus og Gjerstad
14 år	Presentasjon av konfirmantar	september	Alle kyrkjene
15 år	MILK-kurs (leiar kurs)	startar 7. september	Haus
16-20	TGIF, thank God it's Friday	18. november	Haus

Følg med på kyrkja si nettside og Facebook:

<http://osteroy.kyrkja.no/> • <https://www.facebook.com/KyrkjaOsteroy/>

Tårnagenthelg i Bruvik kyrkje

4. juni møtte 12 ivrige barn opp i sommarvarmen ved Bruvik kyrkje. Fleire av dei låg og plaska i sjøen like før dei kom inn i kyrkja.

AV HELGA ASKELAND MJELSTAD, TRUSMEDARBEIDAR

Fleire oppdrag venta dei denne dagen: sporløp, omvising i kyrkja sine rom, agentsamling, drama, forteljing, tårnagentsong, ringing i klokketårnet og langbord med herleg agentmat. Dette var ei svært varm helg å vera tårnagent, så etter samlinga laurdag hamna fleire av dei i sjøen igjen. Søndag deltok tårnagentane med song og drama i gudstenesta. Takk til flotte tårnagentar og lokale leiarar!

Agentar i kyrkjetårnet får ringe med klokken.

Prestenaustet blei utgangspunkt for bading og leik.

«Heilt førsteklasse» for 1. klassingar

August er ein spennande månad for dei som skal begynna på skulen for første gong. Skulestart er ei viktig hending i familien.

AV HELGA ASKELAND MJELSTAD, TRUSMEDARBEIDAR

Kanskje er overgangen like spennande for foreldra, som for barna. I kyrkja markerer me skulestart med ei ettermiddagssamling i tre av kyrkjene våre; Hamre, Haus og Gjerstad. Me har fokus på at barna er heilt førsteklasse og at Gud bryr seg om dei. På samlinga får 1.klassingane 6-årsbøker, ei bok med songar og forteljingar og ei arbeidsbok. Me syng saman, får oppleva ei forteljing frå Bibelen, har aktivitetar og avsluttar med kveldsmat. Invitasjon blir sendt i posten til medlemmer, men andre er også hjarteleg velkomne. Ønskjer alle 1.klassingar lykke til med skulestart!

Barna lagar kunstverk av hender.

Arvid Andreas Fosse

Seniorpresten – som vi får sjå meir til i året som kjem

Arvid A. Fosse har vi blitt kjend med, mellom anna gjennom gudstenester, gravferder og andakter på Osterøy-tunet. Mange er blitt glade i presten som kom frå Salhus. Han kom som ein ekstra ressurs i fjor, og avlasta prestane her på øya. No reknar vi med å sjå endå meir til han, sidan Tom Sverre Tomren har permisjon frå store delar av stillinga. Vi ønskjer han lukke til i fellesskapet vårt.

Håkon Kinsarvik

Prestevikaren som skal ta seg av konfirmantane

På kyrkjekontoret var det stor begeistring då vi fekk høyre at Håkon skulle kome tilbake og ta seg av konfirmantundervisninga dette skuleåret. Han blei litt kjend på Osterøy dei vekene han var i praksis som prest i vår, og han møtte mange rundt i sokna. Vi ønskjer han hjarteleg velkomen.

Vi treng ein kontaktperson for kvar grav på Osterøy

TEKST OG FOTO: EDVIN STENHJEM BRATLI

Kyrkjeleg fellesråd har ansvar for gravplassane på Osterøy. Vi gjer det vi kan for å halde dei så fine som mogeleg. Men gravminnene, gravsteinane, er familiane sin eigedom. Derfor treng vi å få kontakt med den i familiane som er eller vil ta på seg å vere ansvarleg for grava. Vi har slik informasjon for mange av gravene. Vi treng informasjonen mellom anna for å kunne ta kontakt om ein gravstein veltar eller blir ståande skeivt. Slikt skjer ofte på vinterstid, om det er mykje frost. Vi treng og å kome i kontakt med den ansvarlege om eller når det er tid for å slette ei grav.

Raude lappar

OSTERØY KYRKJELEG FELLESRÅD
Kyrkjeverja

Vi ønskjer å komme i kontakt med den ansvarlege for grava, for å avtale om den skal bli ståande eller om den kan slettast.

OSTERØY KYRKJELEG FELLESRÅD,
Tlf. 56 19 22 80
Rådhusplassen, 5282 Lonevåg
kyrkje@osteroy.kommune.no

inn til kyrkjekontoret. Ein kan nytte telefon, epost eller berre sende ei kort melding i posten, slik at vi kan få registrert dette i datasystemet vårt. På nokre gravplassar og nokre felt manglar vi nesten all informasjon. Vi seier oss leie for at det kan bli

skjemmande med mange raude lappar, men jo raskare vi får registrert ein kontaktperson, jo raskare kan vi fjerne lappane. Når du skal melde inn namn på kontaktperson, så må vi og få vite navnet på den gravlagde (eventuelt siste gravlagde, om det står fleire namn på gravsteinen), fødselsdato og kva gravplass det gjeld. For kontaktpersonane treng vi namn, adresse og fødselsdato.

Kva skjer med gamle graver?

Vedtektene for gravplassane (kyrkjegardane) på Osterøy seier at ei grav er freda dei første 30 åra etter gravlegging. På nokre nyare felt er denne tida berre 20 år. Etter at denne tida er omme, kan familien behalde (feste) gravstaden heilt fram til det er gått 60 år sidan gravlegginga. Om ein vil behalde grava lenger, kan det berre skje etter samtykke frå kyrkjeleg fellesråd.

Etter 30 år kan ei grav nyttast på ny. Når det minkar på ledige graver på enkelte gravplassar, ser vi om det finst graver som er gått ut, og som ikkje er festa etter at fredingstida er gått ut. Desse gravene står fellesrådet fritt til å slette og bruke om att. Hadde vi hatt ein kontaktperson, så kunne vi tatt kontakt, og kanskje ville nokon i familien ønskje å behalde gravstaden vidare?

Vedtekter for kyrkjegardane / gravplassane på Osterøy kan ein finne i kyrkjene og på nettsida www.osteroy.kyrkja.no. Der kan du finne litt meir informasjon. Vi planlegg og å legge ut kart over gravplassane på nettsida i september. Det kan vere nyttig, når ein skal finne fram til ei grav men ikkje er sikker på kor ligg.

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Åsane
Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
Vi har det du trenger for å dekke
ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter,
løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207 **Løiten Lys Bergen**
55 31 80 01

Løiten Lys

www.loiten-lys-bergen.no

Kleiveland A.S
Ur og Gull

www.kleivelanduroggull.no
Åsane Storsenter tlf 55191800
Øyrane Torg tlf 55240496

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN Teatergt. 20, 5010 Bergen, Tlf: 55 21 44 50
AVD. BERGEN VEST 2.etg på Shellstasjonen, Sartor, 5353 Straume, Tlf: 55 21 44 50

Arna
GRAVFERDSBYRÅ

Ragnhild Th. Kristing
Marit I. Hope
Torstein A. Jenssen

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

126 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

TOPPEBLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

Alltid en anledning!

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

TR Eseksten

BIBLER - BØKER - MUSIKK - FILM - KORT - GAVER

Åsane Storsenter 42 (rulletrapp opp fra Sport1)
TLF.: 55 19 82 00

XL BYGG ADOLF JAHNSEN

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

«Her vil jeg være, en uke i det fri!»

Slik tonet leirsangen utover jordene på Ænes i Kvinnherad kommune på Bjørgvin KFUK-KFUM-speidernes kretsleir i sommer.

TEKST: ANNE MARIE FENSTAD OG ANNE HANSON

LEIRBÅL: Vi laget mat på bål, og gjerne med sang og musikk til. (Foto: Anne Hanson)

Mer enn 260 speidere var samlet da Bjørgvin KFUK-KFUM-speiderne holdt kretsleir på Ænes 25. juni - 2. juli.

De kom fra Alversund i nord til Os i sør, til speideraktiviteter av alle slag: Leirslagning, åpningsgudstjeneste, klatring, pionering, hermetikkboksovn, batikk, makramé, leirbål, bibeltimer, marked, og ikke minst: Haik (over-

natting ute under åpen himmel), det siste et av høydepunktene.

Både til og fra leiren reiste vi med egen båt. Det var stor stas da vi reiste fra Strandkaiaen og vinket til Kongeskipet som var på vei inn til byen. Været var skiftende, slik det har vært på Vestlandet i sommer. Men vi hadde sol da vi slo opp teltene, da vi tok dem ned, og

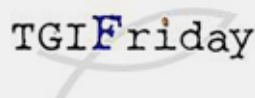
hele haikedøgnet! Akkurat da vi trengte det mest! Og innimellom bygene fikk vi også plass til bading og kubb- og volleyballturnering.

Torsdag inntok de yngste speiderne leiren. De større speiderne stod klare til å ta imot dem i gruppen. De deltok i matlaging, marked og leirbål, men hadde sine egne aktiviteter torsdag og lørdag, med stjerneløype, operasjon X og mat på bål. Det var nok mange av disse yngste som gledet seg til de ble store nok til å være med på en hel leir. Vi opplevde virkelig, slik vi sang i leirsangen, at «sammen skaper vi, blir vi, søker vi, ønsker vi, noe som er større enn oss!»! «Større enn oss» var også leirens motto. Vi var ikke bare en liten patrulje med speidere, men en hel krets. Vi var midt i den storslagne Kvinnherad-naturen, med fjelltopper på over 1000 meter over havet, og Maurangerfjorden som gikk hvit i blæsten.

På markedet samlet vi inn penger til Globalaksjonen 2016-2017. Denne har fokus på økonomisk rettferdighet og etisk handel. Det er Sri Lanka som står i hovedfokus for aksjonen. Økonomisk rettferdighet handler om at ingen mennesker skal leve i fattigdom. KFUK-KFUM Global jobber blant annet for at folk skal få en rettferdig pris for det de produserer. Vi blir en del av den vide verden.

Og midt i leirområdet tronet Ænes gamle kirke, som hele tiden minnet oss om at Han som er større enn oss alle, tar oss inn i sin favn.

Endelig fredag – i kirken

TGIF (Thank God it's Friday) er menighetene i Åsane prosti sitt samarbeid om trosopplæring for aldersgruppen 15-20 år.

TEKST: MARGRETE STORDAL, TROSOPPLÆRINGSLEDER I EIDSVÅG KIRKE

Her kommer ungdom sammen til ulike aktiviteter, samt at de får høre om Jesus. Det er konkurranser, mat, aktiviteter, sosialt, gudstjeneste og popcorn.

Det er samling en gang i måneden fra kl. 19-23 i de ulike kirkene i prostiet. Visjonen er Jesu ord: «Bli i min kjærlighet», og det er nettopp dette vi ønsker for ungdommene som kommer. Vi har nå fått en buss som kjører rundt og henter ungdommer i de ulike menighetene (sjekk facebook.com/tgfriday for mer informasjon).

Alle er velkommen til å bli med på TGIF X-large i Eidsvåg kirke siste

helgen i oktober. Dette er en overnattingshelg for alle ungdommer fra 15-20 år i Åsane prosti. Her vil du få være med i ulike workshops som 60 grader Eidsvåg, KRIK, dans, drama, foto og visjonsbygging for de menighetene som ønsker å prøve TGIF-konseptet.

Senere på kvelden blir det OL, Friends & food, Friday Chill, Friday Gospel og Friday Quiz. Så er det kanskje noen timer

GLADE JENTER PÅ LEIR: Fra venstre: Speiderne Mathilde, Helle, Tuva, Malin og Frida fra Roland KFUM-KFUK. (Foto: Anne Marie Fenstad).

PÅ HAIK: Roland-speiderne gjør seg klar til overnatting ute under åpen himmel. (Foto: Helge Aam).

Fakta

KFUK-KFUM-speiderne

- En av Norges største kristne barne- og ungdomsorganisasjoner med 11.000 medlemmer fordelt på 250 grupper over hele landet.
- I KFUK-KFUM-speiderne kan barn, unge og voksne utvikle seg som hele mennesker med ånd, sjel og kropp.
- Norges KFUK-KFUM-speideres mål er å fremme og drive et speiderarbeid for å hjelpe barn og unge til å utvikle en kristen tro og oppdra dem til ansvarsbevissthet, selvstendighet, samfunnsmessig engasjement, mellomfolkelig forståelse og respekt for naturens verdi.
- I Åsane prosti er det KFUK-KFUM-speidergrupper i Biskopshavn, Eidsvåg, Morvik, Flaktveit og Roland. Mer informasjon: KMSpeider.no og kfuk-kfum.no

EGEN LEIRLOGO: Sommerens kretsleir kunne skilte med denne flotte leirlogoen.

søvn før vi avslutter med en festguds-tjeneste søndagen. Det koster 200 kroner å være med. Det dekker alt fra mat til workshops. Påmelding via Eidsvåg kirkes nettside, eidsvaagmenighet.no.

Høstens samlinger:

28.-29. oktober: TGIF X-large i Eidsvåg

18. november: TGIF i Haus kirke

26. desember: TGIF i Åsane kirke

STOR OPPSLUTNING: TGIF er et breddetiltak for ungdom fra hele Åsane prosti. Ungdommene tar selv turen til de enkelte kirkene der arrangementene finner sted, og dersom noen trenger transport, er det nå satt opp en egen TGIF-buss. (Foto: Sandra Eide Nyland).

INKLUDERENDE FELLESSKAP FOR MENN: Tempel Ridder Ordenens mål er å samle menn for å arbeide i det godes tjeneste - for familiens, samfunnets og eget beste. Fra venstre: Kåre Bergesen (tidligere mester), Thor Sommerseth, Endre Grutle, Karsten Epland (nåværende mester), Bjørn M. Østevold, Jan Erik Køhne, Kristen Øgaard og Sven Ove Egeland.

– Vi kaller hverandre for brødre

– Tanken er at vi skal være et inkluderende fellesskap for verdibasert utvikling; en slags livsskole, sier Karsten Epland, som inviterte Menighetsbladet med på mesterrådsmøte i Tempel Ridder Ordenen.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Jeg kjører feil noen ganger før jeg finner frem til Odd Fellows forsamlingshus i Krabbedalen, der Tempel Ridder Ordenen leier lokaler. Når jeg endelig svinger inn på plassen foran bygget, står den alltid like blide Karsten Epland og venter på meg. Den pensjonerte veiingeniøren fra Åsane er mester for Riddertempelet Olav Kyrre i Bergen, og holder månedlige møter med resten av styret.

Godt kameratskap

– Vi er bygget opp etter et gradssystem, med møter hver torsdag i de ulike gradene, forklarer han.

– Det høres litt militært ut?

– Ja, på en måte, men det fungerer mer som en skole, der vi har fokus på personlig og verdibasert utvikling i et inkluderende fellesskap. Vi jobber med symboler og ritualer som gir rom for refleksjon, ettertanke og vekst for den enkelte broder.

– Vi kaller hverandre for brødre, men sett utenfra er det kanskje lettere å forstå uttrykket kameratskap eller vennskap, sier Bjørn M. Østevold fra Sandviken. Han er pensjonert kjemiingeniør, og sitter i styret sammen med Epland. Det gjør også Kristen Øgaard fra Unne-

land, nylig pensjonert etter 35 år som organist i Korskirken, og Thor Sommerseth fra Fyllingsdalen, som har vært sogneprest i Landås og nå er seniorprest i Fana prosti. Latteren sitter løst rundt bordet, og det føles litt som å treffe fire brødre, om ikke annet, så i ånden.

80 år i Bergen

Brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her.

Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn.

For brødre er sjelden enige om alt, og slik er det heller ikke her. Det viktigste er de verdiene som de legger til grunn. «Tempel Ridder Ordenen vil i sin krets samle menn med etiske og sosiale interesser til et broderskap grunnlagt på sannhet, kjærlighet, renhet og troskap» står det i verdigrunnlaget deres.

Ordenen har sitt utspring i den amerikanske totalavholdsbevegelsen, og ble offisielt stiftet i 1845 – først under navnet Marshall Temperance Fraternity, senere som Templars of Honor and

Temperance. Den norske avleggeren ble grunnlagt 10. desember 1922, og etablerte seg i Bergen i 1936. Stiftelsesmøtet ble holdt i Sentralkirken.

– Jeg er selv metodist og medlem av den menigheten, forteller Østevold.

– Presten vår den gangen, Alf Wathne, hadde sterke meninger, og var svært engasjert i dette arbeidet.

Har egen kvinneorden

– Samtidig er det viktig å understreke at dette ikke erstatter menighetsarbeid, legger Sommerseth til.

– Målsettingen vår er breiere enn det. Vi har mange medlemmer som ikke er aktive kirkefolk, men som ønsker å være her fordi de har tro på verdigrunnlaget vårt. Mye av det vi holder på med handler om allmenntiske ting; om omsorgen som ligger i det å utvikle hverandre, og i en form for likestillings-tenkning. Alle står på samme linje, enten de er rike eller fattige.

– Men dere er like fullt et broderskap. Hvorfor har dere ikke plass til kvinner?

– Vi har en egen kvinneorden; Tempelbyggerne, som er bygget opp på samme verdigrunnlag, opplyser Epland.

– Vi har et visst samarbeid med dem, et samarbeid som det er ønske om å forsterke og videreutvikle.

Inkluderende fellesskap

Ordenen er basert på en fullstendig rusfri livsstil. Dersom det er én regel ordensbrødrene klarer å etterleve, så er det den.

– Det høres ut som om vi har rus som tema, men slik er det ikke. Vi snakker aldri om rus, sier Sommerseth.

– Hva med samfunnsvirksomhet? Er dere engasjert i noe veldedig arbeid?

– Nei, men vi regner med at brødre gjør det i andre sammenhenger.

– Det ligger litt i visjonen vår om å skape et inkluderende fellesskap, sier Østevold.

– Tanken er at vi, gjennom ordenenes oppbygning og virke, skal utvikle oss til gode medborgere, og slik gi noe tilbake. Men det har også vært gitt midler til gode formål når økonomien har vært bra.

Et mykere mannsideal

Begrepet «tempel» brukes som en metafor for mennesket, slik det står i Paulus' første brev til korinterne: «*Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Den hellige ånd som bor i dere, og som er fra Gud?*» (1. Kor. 6, 19).

– Ordenen oppstod i en veldig vulgær mannskultur i den amerikanske Midt-vesten, med mye alkoholbruk. De som stiftet dette hadde et mykere mannsideal, mer fylt av det gode. Det synes jeg er godt, sier Sommerseth.

– Er dere i slekt med IOGT (Independent Order of Good Templars) og godtemplar-bevegelsen?

– Vi har noen fellestrekk med dem på den måten at begge er avholdsorganisasjoner, og at vi deler noen av verdiene i bunnen. Jeg synes ellers at «good templars» er et veldig godt uttrykk, sier Øgaard.

Gradvis utvikling

– Dere er blitt kritisert for hemmeligholdet. Hvorfor kan dere ikke la alt ligge åpent?

– Dette ligger i arbeidsmetoden vår. Det som er hemmelig og skjult er deler av en pedagogisk metode der vi kan utvikle oss gradvis ved å ta inn i oss ulike biter i et gjennomtenkt system, forklarer Sommerseth.

– Det er så enkelt som at dersom du har oppnådd tredje grad, så er du kjent

med innholdet i de tre første gradene. For oss ordensbrødre er det slik at vi er kjent med innholdet opp til den graden vi er i, utdyper Epland.

– *De som stiftet dette hadde et mykere mannsideal, mer fylt av det gode.*

THOR SOMMERSETH

– Likevel kan vi sitte her som brødre i et styre, med ulike grader, sier Østevold.

– Så når andre sier at det er et lukket system, så er det slik for oss også.

En god ballast i livet

Av de fire ordensbrødrene vi snakker med, er det Karsten Epland som har lengst fartstid. Han kom med for 30 år siden, etter at en kollega inviterte ham. – Jeg har ikke angret; jeg føler at dette er noe som har gitt meg mye, sier han.

Bjørn Østevold, som kan notere seg for 27 år, husker godt hvordan han kom med.

– På et kurs jeg var på kommenterte en av deltakerne at jeg hadde passet bra som frimurer. «Det kan du bare glemme» svarte jeg.

Noen år senere fikk han den samme kommentaren i en annen sammenheng. Da kom han i tanker om dette kunne være noe som var verdt å prøve. – Jeg så at flere andre i menigheten hadde ringen, så jeg spurte litt rundt. Det jeg fikk høre, virket spennende, så jeg ble med. Det har siden vært en god ballast å ha med i livet.

Thor Sommerseth var enda mer skeptisk, og svarte nei til alle som spurte inntil for rundt syv år siden. Siden har han ikke sett seg tilbake.

– For meg har dette vært noe av det fineste jeg har kommet inn i, sier han.

– Det har vært en enorm støtte å ha så solide brødre i ryggen. Jeg skulle unnet mange flere å ha det.

Bygger nettverk

Kristen Øgaard, derimot, kom inn i ordenen nesten på tilforlatelig vis, etter at han ble spurt av en han kjente godt.

– Da var det gjort, forteller han.

– Det er rundt 20 år siden, og skjedde på en tid da jeg hadde bruk for et nettverk. Jeg har satt stor pris på tiden her.

– Jeg tror mange menn mangler et nettverk. Dette er en unik måte å være sammen med andre menn på, mener Epland.

Tempel Ridder Ordenen har i senere tid tatt høyde for at mange er nysgjerrig på dette fellesskapet, uten at de er helt sikker på om det er noe for dem.

– Vi har nå en såkalt «utpost» der menn som vil kjenne litt på det hva dette dreier seg om, kan være med litt og vurdere om dette er noe de vil gå for, sier Østevold.

– Dersom de ønsker det, blir de så tatt opp i Ordenen.

Fakta

Tempel Ridder Ordenen

- Tempel Ridder Ordenen ble grunnlagt i Norge 10. desember 1922 med innstiftelsen av RT Noreg i Arendal. Stortemplet for Norge og Island ble innstiftet i 1947 i Oslo.
- Det finnes i dag 42 templer og utposter i Norge, med til sammen rundt 1200 medlemmer.
- Menn med etiske og sosiale interesser samles her til et broderskap grunnlagt på sannhet, kjærlighet, renhet og troskap.
- Målet er å arbeide i det godes tjeneste - for familiens, samfunnets og eget beste.
- Ordenen arbeider på kristen grunn i et rusfritt miljø, og vil støtte sine medlemmer til å utvikle sin egen karakter.
- Det legges ingen bånd på medlemmenes politiske eller religiøse oppfatning, men det forutsettes interesse for ideelt arbeid og et ønske om å arbeide for et høyere etisk mål.
- Ordenens lov og medlemsmatrikkel er offentlige, men det indre arbeidet innenfor gradssystemet hemmeligholdes av pedagogiske årsaker.
- Mer informasjon: www.templeridderordenen.no

SYMBOL: Tempel Ridder Ordenens symbol er et triangel med tre indre triangler.

Tanker om tro

Barnet i Guds hånd

Pinsedag holdt sokneprest i Biskopshavn, Tor Martin Koppang, en fin preken, der han blant annet sa at dåp har med pinsen å gjøre. Det var da disiplene fikk Den hellige ånd, som er en av Guds gaver til menneskene. Det er den som gjør at vi kan tro.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

EN GLEDENS DAG: Dåpen er en hellig handling på en gledens dag. Bildet er fra en dåp i Hamre kirke. Prest: Inge Sørheim.

Pinsen er kirkens fødselsdag, for det var da man begynte med dåp for første gang. Og dåpen - den var for alle. Mange kom med hele sitt hus - kvinner og barn inkludert - hvilket ikke var noen selvfølge på den tid - selv slavene ble døpt.

Jesus sier, i det som gjerne kalles Misjonsbefalingen: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende» (Matt. 28, 18-20).

Jesus vil forstyrres

I Bibelhistorietimene på skolen lærte vi fortellingen om da disiplene ville vise ungene bort. Det var da Jesus sa: ««La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem» (Mark. 10, 14). Jesus ville «forstyrres», og det vil han fremdeles. Han sa også at ingen kommer til himmelen uten å bli som et lite barn (Matt. 18, 3).

Jeg tenker ofte at for å være en kristen så må man antakelig være som et barn på enkelte områder. Det vil mellom annet si at vi er tillitsfulle. Hvis vi er det, så trenger vi ikke beviser. Det behovet

kommer først når vi blir eldre og kanskje har opplevet at ikke alt og alle er til å stole på. Det beste i livet skal ikke nødvendigvis «forstås»; vennskap og kjærlighet, opplevelser i naturen, musikk og annen form for kunst - det skal vi bare ta imot, og være takknemlige!

Ulike syn på dåp

Det føles litt skummelt når jeg kommer i menighetsbladet med ting som muligens går på tvers av det vedtatte innen Den norske kirke. Den hevder nemlig at man ifølge Luthers lære blir Guds barn i dåpen. Dette har prestene sagt i årevis, mens jeg har sittet hoderystende på min bakerste benk og lurt på om jeg egentlig

er der på falske premisser. I det siste mener jeg å ha merket at noen prestesier at barnet nå er tatt inn i den kristne kirke og menighetens fellesskap. Det gjør meg roligere.

Og så er det selve dåpsseremonien: Voksendåp, barnedåp, vann over hodet eller heldykk? Der er også divergerende syn på hvorfor vi døper, og hva det egentlig innebærer. Fra at man blir Guds barn - til at «svigermor forventer det» eller «mamma blir så skuffet hvis vi lar være». Uansett utgangspunktet er dåpen en samlende og høytidelig handling, en emosjonell dag for de fleste. Dessuten er det en god norsk tradisjon - og dem skal vi ta vare på!

Tro og tvil

Alle prøver vi å gi ungene våre det vi mener er det beste, og selv om mye i kristendommen til tider går over vår intellektuelle begripelse, så kan de fleste enes om at det i alle fall ikke kan skade. Noen mener imidlertid at dåp kan vente til barna selv skjønner hva de gjør, mens andre hårdnakket hevder at det hele er lutter skuespill, og at de ville føle seg som de falskeste hyklere ved å befatte seg med noe de kategorisk benekter eksistensen av. Jeg kan ikke la være å tenke at de samtidig forringer sitt «jordeliv» ved å utelukke en åndelig dimensjon ingen ennå kjenner til fulle, men som for noen av oss er nok til å tro.

Før var det var ikke bra å ta et udøpt barn med på reise, til og med utomhus var ille nok i riktig gamle dager. Da vi tok minstegutten med til Skottland før han var døpt, forårsaket det faktisk en viss forargelse i familien. Slikt gjorde man bare ikke. Men så er det altså det - at jeg har alltid vært forvisset om at barnet er i Guds hånd fra det øyeblikk det er unnfanget. Han tar vare på det ufødte liv også.

«Gud er raus»

I salme 119 står det: «du kjente meg da jeg var et foster i mors liv». Gud har barnet i sin hånd - også før det er født - eller om det skulle dø i mors liv. Jeg har snakket med mange ganske konservative kristne om dette. Svaret har vært nesten entydig: Gud slår ikke hånden av et barn - selv om det ikke er døpt.

«Gud er større enn det, Gud er raus», for å sitere en venninne, som til og med er fra Sørlandet.

«Jeg har alltid vært trygg på at Gud har sine egne ordninger, som vi ennå ikke kjenner, sa en reflektert dame, som har opplevet å miste et ufødt barn, men selv i sorgen aldri har tvilt på at det var i Herrens hender.

Så er de allerede Guds barn, fra før vi får dem i favnen, og når vi bærer dem til dåpen er det en erkjennelse av dette. Vi kunngjør med dåpshandlingen at slik ønsker vi at det fortsatt skal være, og at det skal vi bygge videre på. Kanskje vi kunne si det samme som ved kollektbønnen: «Av ditt eget gir vi deg tilbake».

Troen på det ufattelige

Comenius var en uhyre allsidig tsjekisk filosof, prest og fremsynt pedagog som levde på 1600-tallet. Han hevdet riktig nok at man ikke kan lære barn å bli kristne. Men man kan gi dem kunnskap om hva det dreier seg om, vise dem veien. Så setter vi vår lit til at de får både hjerne og sjelsevner nok til å ane det som ligger utenfor deres begrepsverden i øyeblikket - og til å registrere at vi faktisk kan tro på dette ufattelige i en annen eksistens.

Fakta

Dåp

- Dåpen er ifølge Det nye testamente innført av Jesus Kristus. Den utføres i de fleste trossamfunn i «Faderens, Sønnens og Den hellige ånds navn», med samtidig neddykking eller overrøsning med vann.
- I de aller fleste kirkesamfunn regnes dåpen som innlemmelsen i kirken. De som ikke praktiserer barnedåp regner ofte barna som tilsatt, men ikke som fulle medlemmer.
- Kirkenes Verdensråd kom i 1997 med en fellesuttalelse om at dåpen er en renselse fra all synd, som merker den dømte som et Guds barn.
- Det er ingen sammenheng mellom dåp og navngiving. I Norge er registrering av barns navn en oppgave som tas hånd om av Folkeregisteret.

Meninger

Kirken og flyktningepolitikken

Under vignetten «Meninger» argumenterer prest og fylkestingrepresentant for MDG, Tom S. Tomren, for at regjeringens asylpolitikk vil ramme de svakeste hardt og ellers er på kollisjonskurs med kristne kjerneverdier. Implisitt her er at biskoper har fått mandat av Vår Herre Jesus og også det norske folk til å refse den norske asylpolitikken som for eksempel eksponert av minister S. Listhaug (Frp).

Den nåværende lite ønskede pågang av asylanter er kompleks. Biskoper og andre prelater har null til ringe kompetanse her, men de tier ikke i «forsamlingen». De henviser stadig til Bibelens samfunnsbeskrivelser fra minst 2000 år tilbake i tid, og som er ikke-relevant i dagens situasjon. Våre biskoper nøler ikke med å hakke løs på innvandringsminister Listhaug, men hvorfor ikke sende sine protester også til Det muslimske råd i Norge og tilsvarende organisasjoner - daglig kan vi lese om kriminelle innvandrere i media, og tidvis om bestialske muslimske terroraksjoner.

Det er åpenbart enklere og tryggere med argumenter for tilnærmet fri innvandring til Norge og andre former for godhetstyranni. De formidable regningene for en slik politikk sendes gjerne med en ekstra velsignelse til oss skattebetalere. Det vil være en fordel om våre biskoper avstod fra sine lekmanstraktninger i asylpolitikken, og isteden fokuserte på gjenreise av Den norske kirken på bibelsk grunn. Det har vi fortjent.

EYSTEIN S. HUSEBYE, SR.
(Biskopshavn menighet og pensjonist)

Innlegget er noe forkortet.

HUSEBYE SVARER TOMREN: «Når politikken som blir utøvd går på tvers av bibelsk etikk og læresetningene fra Jesus, må kyrkja opne munnen og tale» skrev Tom Sverre Tomren i et leserbrev i forrige utgave. (Faksimile).

Høstsemester på Kirkeakademiet

Høstens program ved Bjørgvin kirkeakademi løfter frem religiøs erfaring, salmesang, Luther-jubileum og situasjonen i Russland.

Bjørgvin kirkeakademi (www.kirkeakademiene.no) er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. Støttemedlemskap koster kr. 100,- per år (kr. 50,- for studenter). Kontaktperson i Bergen er Jan Otto Myrseth (mobil 99518280).

Kirkeakademiet ønsker å være:

- 1) en bevegelse som tar kirkens kulturansvar på alvor,
- 2) et forum for fordypning og meningsbrytning om tidsaktuelle problemer i kultur og samfunnsliv, så vel som om de evige spørsmål, og
- 3) et fristed som fremmer dialog og kommunikasjon mellom kirken og grupper innen kultur og samfunnsliv, hvor mennesker kan møte respekt for eget ståsted.

På alle møtene legges det opp til dialog og drøfting med foredragsholderne. Følgende står på høstens program:

Bekjennelser fra en motvillig

troende: Charlotte Rørth, skribent i den danske avisen Informationen, vakte oppsikt i fjor med sin bok *Jeg møtte Jesus*. Hun forteller med dyp undring om sine plutselige møter med

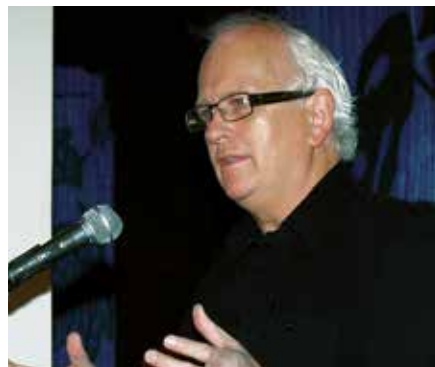

MOTVILLIG JESUS-MØTE: Etter at hun skrev boken «Jeg møtte Jesus – bekendelser fra en modvillig troende» (2015), har Charlotte Rørth nærmest blitt oversvømmet av brev og epost. Nå er hun snart klar med ny bok.

Jesus i en liten kirke i Spania. Hun er selv endret og mer opptatt av livets viktige spørsmål. Dessuten har hun fått som oppdrag å fortelle at Jesus lever i vårt årtusen. Det sier hun noe om. Lørdag 24. september kl. 17.00 i St. Jakob kirke. Inngang kr. 100,- / gratis for de under 30 år.

Fra Bergen til Baku – en

salmereise: Eyvind Skeie opplevde så mye regn under oppveksten i Bergen at han ble uvanlig kreativ. Gjennom 40 år har han skrevet så mange salmer at det

SALMEDIKTER OG FORFATTER: Eyvind Skeie har registrert omkring 1500 sanger og salmer i TONO, i tillegg til at han har skrevet flere barneprogrammer for NRK, fagbøker, diktbøker og fortellinger for barn og voksne. (Foto: Kirken.no).

er blitt egen salmebok av det. To av salmene er knyttet til et opphold i Baku ved Det kaspiske hav. Skeie er levende opptatt av vår salmeskatt. Tilbake i hjembyen deler han med oss sin begeistring for salmenes betydning. Velkommen til en salmekveld med munterhet og dybde! Møtet arrangeres i samarbeid med Bergen kirkeautonome – Festival for kirkekunst og musikk. Torsdag 20. oktober kl. 19.30 i Mariakirken. Inngang kr. 50,-

Luther – rebell i en oppbrudds-

tid: Martin Luther var sentral aktør ved overgangen fra middelalderen til moderne tid. Til neste år er det 500 år siden han utfordret kirken, paven og keiseren og satte i gang en dyptgående reformasjonsprosess. Den tyske historikeren Heinz Schilling har skrevet

KOMMER PÅ NORSK: Den tyske historikeren Heinz Schillings biografi om Martin Luther kommer snart på norsk.

en biografi om Luther. Den kommer nå på norsk, og forfatteren deltar på møtet sammen med blant andre biskop Halvor Nordhaug. Møtet arrangeres i samarbeid med Bjørgvin bispedømme og Vårt Land Forlag. Lørdag 5. november kl. 13-15 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7. Inngang kr. 85,- / kr. 55,- (pensjonister)

Russland og kirken: Kultur,

tradisjon og statsideologi: Ingunn Lunde, professor i russisk, løfter fram kirkens og den ortodokse tradisjonens mangfoldige roller i Russland. Etter årtusenskiftet har russisk statsideologi søkt religiøs legitimering, og sentrale elementer fra den ortodokse tradisjonen inngår i et vidt spekter av kulturlivet - fra den nasjonalpatriotiske litteraturen til den politiske protestkunsten. Torsdag 17. november kl. 19 i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgate 5. Gratis inngang.

KIRKE OG KULTUR I RUSSLAND: Ingunn Lunde har blant annet forsket på russisk 1800- og 1900-talls litteratur og russisk språk og litteratur etter perestrojka. (Foto: Universitetet i Bergen).

NYSKAPNING: Gravplassjef Inghild Hareide Hansen (til venstre) og konstituert kirkeverge Bjørg Sveinall Øgaard under åpningen av den nye minnelunden i juni.

Stor interesse for ny minnelund

Nyskapningen «navnet minnelund», som for første gang ble etablert i Bergen før sommerferien, viser seg nå å være mer populær enn ventet.

TEKST OG FOTO: TOR KRISTIANSEN

– Jeg ventet 10 i året. Nå når vi dette allerede etter noen få måneder. Jeg er overrasket over at interessen er så stor, sier Inghild Hareide Hansen, gravplassjef i Bergen. Tre navneskilt er alt kommet opp på minnetavlen. Seks til er bestilt.

Først Åsane, så Fana

«Navnet minnelund» er et urnefelt med et felles minnesmerke. Der settes det opp et eget navneskilt for hver av de avdøde. Det er første gang Bergen får en slik minnelund. Den er tegnet og utformet av Akasia på Åsane gravplass. Den neste navnete minnelunden planlegges på Fana kirkegård.

Navnet minnelund skiller seg fra anonyme graver ved at en har navnet til avdøde på minnesmerket. De pårørende kan også være til stede ved urnenedsettelsen. Hver urnegrav i den navnete minnelunden er på 50 x 50 centimeter. Det vil koste

3000 kroner å få plass der. Da betales det 1000 kroner for navneskilt og 2000 kroner for rydding og beplantning i 20 år.

Flere under planlegging

– Jeg synes selv dette er en verdig og god løsning. Den passer for de som ikke er avhengig av å ha en egen gravstein og blomsterbed å gå til. Ved minnesmerket kan de sette ned avskårne blomster og lys. Minnesmerket ryddes hver fredag. Det er ikke tillatt med andre minnegjenstander, sier Inghild Hareide Hansen.

De etterlatte får et gravminne å gå til, men slipper å ta ansvar for stedet. Trondheim og Asker har hatt «Navnet minnelund» lenge, og merket økt interesse. Dette er også noe som finnes i flere andre europeiske byer.

– Hvilke følger får det at interessen er så stor?
– Vi har som mål å få til en navnet minnelund hvert år, men håper at det er ramme i budsjettet og vilje i Fellesrådet til å åpne to per år fra og med 2017.

Kyrkjeverja på Osterøy frydar seg

Fantastiske ting skjer på Osterøy. Det er arbeid på alle dei fem flotte kyrkjene våre. I fjor blei Hamre kyrkje tjærebreidd. Det var naudsynt, og i dag ligg den der som eit kolsvart smykke, slik ei gamal kyrkje frå 1600-talet skal sjå ut. Men dette var berre byrjinga på det store vedlikehaldsløftet for kyrkjene.

TEKST OG FOTO: EDVIN S. BRATLI

Osterøy kommune har grave djupt i lommeboka. Det skal dei ha stor ære av. Og skal me tru det me høyrer, er det ikkje berre kyrkjefolk som gler seg over at kyrkjene no blir sett i god stand. Bygdefolket er stolte av kyrkjene, og ser gjerne at vi tar godt vare på dei. Dei er viktige samlingsplassar både ved høgtider og ellers.

Året starta med at Haus kyrkje frå 1874 blei malt innvendig. Kyrkja er verd eit besøk, fargerik som ho er, med seks ulike fargar berre på kyrkjebenkane. Soknepresten synes ho blei fin, og seier det er blitt kjekt å halde gudsteneste der. I mars kom Akasia frå bydn og skifta taket på Hosangerkyrkja. Tårnet blei fiksa på, nye takrenner og ein del andre småreparasjonar fulgte med. Frå slutten av juni kunne vi sjå ei vakker kyrkje, med flott tak. Murane må vente. Dei skal kalkast til neste vår.

18. mai er for mange ein tung dag. Slik var det ikkje for kyrkjeverja, for då starta målarmeister Røed å male Haus kyrkje utvendig. Då den blei ferdig, flytta stillaset og arbeids-

folket vidare til Gjerstad, og no er dei i full gong med å male Bruvik kyrkje. Dei tre kyrkjene skal bli kvite. Det har dei ikkje vore på lenge. På desse blir det og gjort ein del småreparasjonar, når vi først er i gang og har stillas oppe.

Men det stoppar ikkje der. På Osterøy finn vi framleis dugnadsanda. Nokre plassar er ho utruleg sterk. På Bruvik, til dømes. Der har nokre få karar sett seg som mål å gjenreise prestenaustet, som «heldigvis» blas ned i ein storm for ei tid sidan. Dei er nesten ferdig med den jobben.

Når det er betre å vere inne enn ute, det kjem litt an på veret, så har dei sett i gang å male kyrkja si innvendig. Der hadde den gamle malinga flassa av, og det var ikkje lenger kjekt å sitje og sjå på slikt. Kyrkja var og litt mørk i fargane inne. Ein interiorarkitekt vart tilkalla, og råda oss til å male veggane i ein litt lysare fargetone. Det kom samstundes ønskjer om å endre farge nokre stader. Dette søkte vi så Bjørgvin bispedøme om lov til.

Sidan kyrkja er frå 1867, er det ein del ting vi må snakke med Riksantikvaren om, og «den praten» tar rådgjevaren for kyrkjekunst og interiør på bispekontoret for oss. Svaret ventar vi på. Neste år skal Bruvik-kyrkja feire 150-årsjubileum. Innan den tid bør alt vere ferdig.

NYTT TAK PÅ GAMAL KYRKJE: Hosanger kyrkje er frå 1796. Vi trur det nye taket held minst til 300-årsjubileet.

Kyrkjevevja frydar seg. Over ein raus kommune, over flinke handverkarar og flotte dugnadsfolk. At dei sistnemnde er over 80 år, snakkar vi mindre om. Barnearbeid er det no ikkje! Velkomen til kyrkje, anten du vil høyre presten preike, døype barnet ditt eller oppleve desse gamle kulturminna. Før året er omme står det fem flotte kyrkjer og ventar på deg!

GODT HANDARBEID: Prestenaustet ved Bruvik kyrkje er reist etter gamal byggeskikk, på dugnad.

TV-AKSJONEN 2016:

Flukten fra bombene

Mange syrere har flyktet til Libanon. Dette er et land på størrelse med Rogaland fylke, men huser i dag 1,5 millioner flyktninger fra Syria. Over 25 prosent av befolkningen er dermed flyktninger.

TEKST OG FOTO: RØDE KORS

ELSKER Å LÆRE: – Det viktigste i livet mitt er skolen, sier Bara'a, som hadde vært tre år i flyktingleiren før hun fikk et undervisningsopplegg å gå til. (Foto: Røde Kors).

Bara'as favorittmat, gryteretten *molokhiyeh*. Familien må klare seg på veldig mye mindre nå enn før, og er helt avhengige av esken med mat de får fra Røde Kors hver måned.

– Hadde dette vært i Syria, hadde jeg tilsatt et halvt kilo kjøtt i maten. Nå må vi klare oss med buljong. Ting har virkelig forandret seg, forteller mamma Amar.

Gjennom årets TV-aksjon skal flere mennesker i krig- og konfliktområder få livsviktige medisiner, helsehjelp, rent vann og mat. Tidspunktet for bøssebæringen er klokken 16.00-18.00 søndag 23. oktober. Du kan melde deg som bøssebærer på www.blimed.no.

I en av flyktingleirene treffer vi Bara'a (10). Det er nå fire år siden hun og familien flyktet fra borgerkrigen i Syria. Bara'a savner hjemlandet sitt intenst.

– Det er veldig annerledes her. I Syria hadde vi et stort hus. Jeg hadde et eget rom, en egen seng og et skap fullt av klær. Her sover vi seks stykker i samme rom. Jeg savner tingene mine, jeg kunne ikke ta med meg noe da vi flyktet, forteller hun.

Skolen er lyspunktet i hverdagen for Bara'a. Og selv om hun bare er ti år gammel, vet hun akkurat hva hun vil bli når hun blir stor: Hun skal reise tilbake til hjemlandet sitt, Syria, for å bli lærer og lege. Det må bare bli fred der først.

Bor i et skur

Navnet hennes er arabisk og betyr uskyld, men hun har allerede opplevd mer enn de fleste. Bara'a viser frem det lille skuret av finér som hun nå må kalle hjem. Rett utenfor sitter moren til Bara'a, Amar. Hun lager

Aurora med årets TV-aksjonslåt

– Runaway er en sang som handler om en utrygg verden som får deg til å lengte hjem igjen hver gang du prøver å utforske den. Det er så mange som har utrygghet over alt, sier Aurora til NRK.

– Å ikke hjelpe til så godt vi kan er jo som å ikke hjelpe våre egne brødre og søstre. Det er en livsviktig jobb som blir gjort. I år er det Røde Kors det er fokus på, de støtter jeg fra før.

Redaksjonssjef for TV-aksjonen, Randi Helland, er veldig glad for at Aurora er med på laget.

– Hun er en artist som skaper stort engasjement, og låta passer godt til årets tema. Aurora er en veldig god ambassadør for TV-aksjonen, sier hun.

AKSJONSLÅT FRA AURORA: Aurora skal fremføre låten *Runaway* i NRKs studio på aksjonsdagen 23. oktober. Bildet er fra hennes konsert på Bastionen (Koengen) 18. august. (Foto: Øyvind Toft).

KAFÉ

Hellen

ÅPNINGSTIDER

MANDAG – FREDAG KL. 10.00–19.00
LØRDAG – SØNDAG KL. 11.00–16.30

Du finner oss på Bergen Røde Kors Sykehjem,
Ellerhusensvei 35.
Du finner oss også på facebook.

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

MCA
CAR SERVICE
GODKJENT
VERKSTED

Tlf. 55 25 10 20

ASTRI VÅRDAL

statsautorisert revisor, autorisert regnskapsfører
Ytre Arna - tlf 55 53 14 94

- Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
- Regnskapsføring.

astri@vaardal.no - <http://www.vaardal.no>

Rolf's Matbu og Selskapsservice
EIDSVÅG I ÅSANE • 25 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver
Barnerett
Familierecht
– sambo/ekteskap
Samlivsbrudd
Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Littleåsv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Ull er omsorg

JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus
Kultursenter på Espeland

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

KIRKENS SOS

FØRERKORT KL. B

- Fornøyde kunder
- Trygge sjåfører

Tlf. 92 26 66 33

ERIK
STEPHANSEN
TRAFIKKSKOLE

Pris på bad innen 5 dager!

Tlf.: 952 25 603 • mail: post@aogbygg.no

AOG BYGG AS

www.aogbygg.no

I ÅSANE KIRKE

OPPSTART 18.AUG

STJERNEN ÅPEN BARNEHAGE

for barn fra 0 til 6 år sammen med voksen

- Mandag fra kl 09.00 til 14.30
- Onsdag fra kl 09.00 til 14.00
- Torsdag fra kl 09.00 til 14.30

Løvegruppen for 4-åringer og
førskelegruppen for neste års
skolestartere er egne alderstilpassede
opplegg med oppstart tors 8. sept.

www.aasanemenighet.no
Facebook: «Stjernen Åpen Barnehage»

TOTALLEVERANDØR AV
ELEKTROINSTALLASJONER

AUTORISERT EL- OG TELEINSTALLATØR

Thunestvedt

Bergen 55 39 19 00 | Osterøy 56 19 39 00
www.thunestvedt.no

REMA 1000

5282 Lonevåg | 56 39 22 30

**BLINK
HUS**

Helge Rød as

YX Osterøy Servicesenter
5281 Valestrandsfossen
56 39 41 86

Revheim Gravferdshjelp

Telefon: 56 39 21 73
Revheim
5282 Lonevåg

**DER GODTFOLK TREFFES
OSTERØYKROA**
56 19 34 34

 SparebankenVest
- satsar på Vestlandet

**TAKK FOR STØTTA
FRÅ SPONSORANE VÅRE!**

Lonevåg Senter Tlf. 992 43 900

STELL AV GRAVER

Kyrjekontoret kan ta på seg stell av graver på kyrkjegardane på Osterøy. Dette kan bli gjort, anten ved å betale inn eit beløp som dekkjer stell av grava for fleire år frametter eller ved ei årleg innbetaling på kr. 1700,-.

Summen dekkjer: Utplanting: vår og haust
Til jul: mosekrans
Til vinter: vinterdekke

Dersom de er interessert i at vi skal ordne med stell av grav som de har ansvar for, kan de ta kontakt med oss på tlf. 56 19 22 80 eller på epost: kyrkje@osteroy.kommune.no

«Salmebogen»

Under registrering av løsøre i Bruvik kirke dukket denne salmeboken opp. Velbrukt og tydelig merket av tidens tann, men med en merkelig historie å fortelle. Årstallet den kom til Bruvik var 1829. Den var trykt i Kristiansand hos Ole Pedersen Moe.

TEKST: O.J. STEINER

Boktrykker Hans Thoresen Bakkerud oppsøkte i 1809 Hans Nielsen Hauge i Christiania. Hans kone døde i 1807 og han holdt på å miste motet. Bakkerud hadde mange folk i sitt brød, og fikk store problemer med trykkeriet. Derfor vurderte han å avvikle. Dette satte Hauge seg sterkt i mot, da han var avhengig av trykkeriet for å få ut sine bøker. Bakkerud mente at både arbeidet i trykkeriet og husholdningen i hans store villa ble for meget. Da sendte Hauge bud på Lucine Nesterud. Han talte lenge og alene med henne og foreslo ekteskap med Bakkerud, men hun var allerede forlovet med Ole Pedersen Moe. Han ble sendt bud etter og og bekreftet at de to var forlovet, men Hauge mente at de to kunne vente, for Bakkerud behøvde en dyktig hustru straks, til å forestå hans store hus. Det sies at de to unges hjerter led, men de fulgte Hauges råd ettersom han skaffet Moe arbeid hos kjøpmann Arve Solem i Trondheim.

Lusine Bakkerud ble gift i 1809, men allerede fem år seinere døde boktrykkeren. Hauge sendte da bud på Moe – om han kunne tenke seg sørover til sin tidligere kjæreste og drive virksomheten der, sammen med henne. Det gjorde han. Moe-firmaet finnes fortsatt i Kristiansand, som en uavbrutt linje fra far til sønn.

Hadde ikke Bakkerud kontaktet Hauge
Hadde ikke Lucine ofret sin kjærlighet
Hadde ikke Moe kommet tilbake
Hadde ikke Bruvik sokneråd hatt dette klenodiet i sitt eie.

Har du litt tid til overs?

Då kan du kanskje melda deg som frivillig «bakar» til Hamre sokneråd.

Vi treng ofte bakverk til kyrkjeaffi og aktivitetar arrangert av soknerådet.

Ta kontakt med Jenny Eikeland tlf.977 17 980 jingeike@online.no eller Kjellaug Birkeland tlf. 416 80 522 kjbirkel@online.no

Susannas åpenbaring

Gjør deg klar for en helt spesiell musikalsk opplevelse når Susanna kommer til Bergen i slutten av måneden.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Susanna har gitt ut en lang perlerad av album med mørke og melankolske sanger om vonde og vanskelige følelser, noe som har resultert i to velfortjente Spellemanns-priser og tildelingen av Radka Toneffs minnepris for 2015.

På årets album, som vi nå altså får presentert konsertversjonen av, får vi hele 22 sjelegranskende låter, noe som kan være litt overdose å ta i en gang. Jeg har spilt platen litt innimellom, gjerne på lange bilturer, der jeg virkelig kan la meg innhulle i hennes musikalske univers. Singelen «Hole» fungerer bra som inngang til dette albumet. Dette er rett og slett en poplåt, med nynnbart refreng, små synthflak i kompet og en svingende rytme. Slik sett er dette et unntak på en plate der uttrykket er mer innadvendt og åndelig søkende. «Nothing is sacred, nothing is holy» synger hun i albumets åpningslåt.

Senere får vi oppleve at hun både bøyer kne «Before the Altar», synger messende, som en prest i kirken, at hun er «Born Again», og formidler at hun er «in the need of a shepherd». «Jeg ønsket å utforske den menneskelige åndelige situasjonen. Hva er naturlig eller overnaturlig. Hvor ender sunn fornuft, og hvor begynner troen?» spør hun selv i et presseskriver.

Platens tittellåt handler i så måte om en mystisk åpenbaring hun opplevde på en flyreise over USA for en tid tilbake. Som en moderne Hildegard von Bingen «mottok» hun da ord og fraser som hun puslet sammen til en tekst. Satt til et bakteppe av dryppende pianotoner, strykere og truende elektronisk støy, er dette en svært dramatisk og dypt original sang som handler om «the triangle inside» og at «the eye of the beast is staring».

Så er det Susannas stemme, som nok er den viktigste årsaken til at jeg aldri blir lei av platene hennes. Når hun synger, tror jeg på henne.

Sardinien USF (Verftet), fredag 30. september kl. 20.00. Med på scenen: Johan Lindvall, Thomas Bang, Fredrik Wallumrød og Helge Sten.

TILBAKE TIL BERGEN: Sist Susanna gjestet Bergen var i vinter, sammen med Carte Blanche. Hun kommer nå tilbake, denne gangen sammen med fullt band. (Foto: Anne Valeur)

Internasjonal gudsteneste i Hamre kyrkje

Søndag 13. november kl. 11 inviterer Hamre sokneråd til internasjonal gudsteneste i Hamre kyrkje.

Formålet er å vise fram Hamre kyrkje, som i mellomaldaren var ei viktig internasjonal kyrkje, og å invitere til fellesskap i vår tid og å våre kyrkje-lydar. Vi er no i ferd med å knytte kontakt med personar frå ulike land som vil vere med å førebu og gjennomføre denne gudstenesta. Om de kjenner

nokon som de trur ville ha glede av å vere med på dette, er det fint om de deler vidare informasjon om dette.

Gjerstad kyrkje

Her om dager kom det inn eit gammalt bilete av Gjerstad-kyrkja frå ein privatperson. På biletet kan vi sjå korleis kyrkja ein gong såg ut. Seinare er ho påbygd og i sommar er ho blitt malt. Vi veit ikkje kor tid fotografiet er tatt. Er det nokon som kan seie det, må de fortelje oss det.

Gjerstad kyrkje blei bygd i 1870 av byggmester Ole Vangberg. Han baserte teikningane sine på teikningane til Bruvik kyrkje som han og hadde bygd. Kyrkja blei noko ombygd i 1956-57 av arkitekt O. Landmark, då fekk ho eit lite våpenhus og to sakristi. Noverande kyrkje er den tredje kyrkja på staden. Mellomalderkyrkja var ei stavkyrkje, deretter kom ei tømra kyrkje i 1622. Er nokon interessert i å vite meir om Gjerstad-kyrkja og historia frå eldre tider, så kan ein framleis få kjøpe boka om kyrkja. Prisen er 150 kroner. Ta kontakt med kyrkjekontoret.

DEN NORSKE KYRKJA

Osterøy

18. september

18. søndag i treeiningstida, Salme 38,10–16

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Prost Øystein Skauge. 50- og 51-årskonfirmantar.

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Tom Sverre Tomren og Håkon Kinsarvik. Konfirmantpresentasjon.

25. september

19. søndag i treeiningstida, Luk 9,57–62

Hamre kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste. Dåp. Inge Sørheim. Bokutdeling til 4-åringar.

Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Arvid A. Fosse. 50-årskonfirmantar.

Hosanger kl. 16.00. Familiegudsteneste. Dåp. Inge Sørheim. Bokutdeling til 4-åringar. Kyrkjekaffi.

2. oktober

20. søndag i treeiningstida, Matt 18,1–11

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste. Dåp. Nattverd. Inge Sørheim. Bokutdeling til 4-åringar.

Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Tom Sverre Tomren.

Haus kyrkje kl. 17.00. Høgmesse. Dåp. Inge Sørheim. Bokutdeling til 4-åringar.

9. oktober

21. søndag i treeiningstida, Luk 12,13–21

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Arvid A. Fosse.

16. oktober

22. søndag i treeiningstida, Luk 10,25–37

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Dåp. Nattverd. Arvid A. Fosse. 50-årskonfirmantar.

23. oktober

23. søndag i treeiningstida, Matt 24,35–44

Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Inge Sørheim.

Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Tom Sverre Tomren.

30. oktober

Bots- og bøneding, Luk 15,11–32

Bruvik kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Prost Øystein Skauge.

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Inge Sørheim.

6. november

Allehelgensdag, Luk 6,20–23

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Minnegudsteneste. Arvid A. Fosse.

Hosanger kyrkje kl. 16.00. Minnegudsteneste. Inge Sørheim.

Hamre kyrkje kl. 18.00. Minnegudsteneste. Inge Sørheim.

Haus kyrkje kl. 19.00. Minnegudsteneste. Tom Sverre Tomren.

13. november

26. søndag i treeiningstida, Luk 13,10–17

Hamre kyrkje kl. 11.00. Internasjonal gudsteneste. Dåp. Nattverd. Inge Sørheim.

Haus kyrkje kl. 19.00. Høgmesse. Dåp. Nattverd. Arvid A. Fosse.

20. november

Domssøndag, Joh 9,39–41

Haus kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste. Dåp. Tom Sverre Tomren og Håkon Kinsarvik. Lys Våken.

27. november

1. søndag i advent, Matt 21,1–11

Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste. Håkon Kinsarvik. Lys Våken.

Hosanger kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste. Dåp. Nattverd. Inge Sørheim.

SLEKTERS GANG

Døpte:

Hamre

29.05. Anna Kristin Holme Eide
29.05. Hannah Daltveit Cukierska
12.06. Silja Mæhle Bakkemo
12.06. Theresa Planterhaug Mjelde
24.07. Nora Hernes Nygaard
24.07. Christian Mjelstad
28.08. Amanda Erdal
28.08. Otilia Hopland Håland
28.08. Ulrik Velure Daltveit
28.08. Kornelia Skår Orvedal

Gjerstad

29.05. Marie Solberg Birkeland
19.06. Reimar Solberg Gundersen
19.06. Oliver Kristiansen Lone
21.08. Thea Linnea Svidal Nordås

Haus

10.07. Nelly Seeberg-Risnes
(døpt i Arna kyrkje)
14.08. Eleah Karina Solheim Rolland

Bruvik

05.06. Nora Teigland Bruvik
26.06. Marius Lid Faugstad

Vigde

Gjerstad

28.05. Silje Midtbø Vevle
og Marius Andre Jakobsen
11.06. Ida Margrete Lampe
og Martin Aasheim
25.06. Janne Kallestad
og Magne Raknes

Hamre

18.06. Jannicke Voster Bakke
og Andreas Eide
16.07. Miriam Risøy Kristoffersen
og Haldor Askeland Mjelstad
03.09. Sarita Hauge Aasgård og Ruben
Vedå
10.09. Line Brandvold
og Lars Morten Liseth

Haus

06.08. Solveig Sognnes
og Frode Rivenes

Gravferder:

Gjerstad

31.05. Arne Lone (f.1937)
03.06. Torbjørn Antun (f.1949)
14.06. Per Hartvik Mjånes (f.1960)
12.07. Marit Hatland (f.1926)
09.08. Klara Mathilde Skistad (f.1930)
18.08. Johannes Vevle (f.1920)
25.08. Magnus Lone (f.1940)

Hosanger

07.06. Kari Kleiveland (f.1925)
04.08. Aslaug O. Bernes (f.1926)
16.08. Målfrid Fotland (f.1924)
19.08. Einar Magnus Skjerpig (f.1930)
19.08. Solveig Fjellskalnes (f.1927) Bisett

Haus

17.06. Jan Otto Fanebust (f.1942)
30.06. Ingrid Borge (f.1923)
29.07. Astrid Margrete Løtveit (f.1947)
06.07. Einar Åsheim (f.1926) Bisett

Hamre

06.07. Osvald Kalland (f.1924) bisett
14.07. Ragna Håland (f.1917) bisett

Bunad og stakkastovo as

Ny bunad

Om søm

Allt av tilbehør

Ring for avtale 56191800

Osterøy næringspark, 5281 Valestrandsfossen
www.bunadogstakkastovo.no